

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: U-I-41/00
Datum: 20. 6. 2002

S K L E P

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Rikarda Žiganteja iz Izole, ki ga zastopa Ervin Dokič, odvetnik v Piranu, na seji dne 20. junija 2002

s k l e n i l o :

1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 202. člena Zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 36/83 - popr., 42/85, 47/87 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 39/96, 61/96 - odl. US, 35/97, 73/97 - odl. US, 87/97, 73/98, 31/2000 in 24/01) se zavrže.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti petega odstavka 5. člena Zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 36/83 - popr., 42/85, 47/87 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 39/96, 61/96 - odl. US, 35/97, 73/97 - odl. US, 87/97, 73/98 in 31/2000) se zavrne.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnik izpodbija določbi 202. člena in petega odstavka 5. člena Zakona o prekrških (v nadaljevanju ZP). Meni, da je določba 202. člena ZP, ki med razlogi za vložitev zahteve za sodno varstvo ne določa kot razloga tudi stranske kazni prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v nasprotju z 22. in s 23. členom Ustave.

Določba petega odstavka 5. člena ZP, ki določa, da se kazenske točke v cestnem prometu in prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja smejo predpisati kot stranska kazen ob denarni kazni ali kazni zapora, pa naj bi bila v nasprotju z načelom pravne države (2. člen Ustave) in načelom sorazmernosti. Po mnenju pobudnika naj bi bilo zatrjevano nasprotje podano, ker je stranska kazen prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja bistveno težja od izrečene glavne kazni, poleg tega pa ZP v teh primerih ne omogoča vložitve zahteve za sodno varstvo.

B. - I.

2. V skladu z drugim odstavkom 162. člena Ustave lahko vsakdo da pobudo za začetek postopka pred Ustavnim sodiščem, če izkaže svoj pravni interes. Drugi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju ZUstS) določa, da je pravni interes za vložitev pobude podan, če predpis ali splošni akt za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma pravni položaj. Po ustaljeni praksi Ustavnega sodišča mora biti neposreden in konkreten pravni interes izkazan tako v času vložitve pobude kot tudi v času odločanja Ustavnega sodišča.

Morebitna ugoditev pobudnikovemu predlogu mora privedi do spremembe njegovega pravnega položaja (tako npr. v sklepih št. U- I-247/97 z dne 16. 9. 1999 - OdlUS VIII, 207 in št. U-I-97/97 z dne 15. 2. 2001 - OdlUS X, 25).

3. V času odločanja Ustavnega sodišča pritožnikov pravni interes ni podan. Ustavno sodišče je že z odločbo št. U-I-279/99 z dne 16. 3. 2000 (Uradni list RS, št. 33/2000 in OdlUS IX, 59) ugotovilo, da je 202. člen ZP v neskladju z 22. členom Ustave in Državnemu zboru naložilo, naj ugotovljeno

protiustavnost odpravi v roku šest mesecev od dneva objave odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. Hkrati je odločilo, da je do odprave ugotovljene protiustavnosti zoper drugostopenjsko odločbo o prekršku, če je izrečena kazen prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, dopustno vložiti zahtevo za sodno varstvo. Rok za vložitev zahteve za sodno varstvo zoper takšno odločbo, ki je bila vročena obdolžencu pred objavo te odločbe, je začel teči naslednji dan po objavi odločbe št. U-I-279/99 v Uradnem listu Republike Slovenije. Prav tako je Ustavno sodišče v navedeni odločbi odločilo, da lahko tisti, ki jim je bila zahteva za sodno varstvo zoper drugostopenjsko odločbo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja zavržena, ker po 202. členu ZP ni bila dovoljena, in jim je bila ta odločitev Vrhovnega sodišča vročena pred objavo te odločbe v Uradnem listu, v istem roku ponovno vložijo zahtevo za sodno varstvo.

4. Pritožnik je zahtevo za sodno varstvo vložil. Vrhovno sodišče je o njej odločilo s sklepom št. IV Ips 36/2000 z dne 13. 7. 2000 in jo kot neutemeljeno zavrnilo. Glede na navedeno pobudnik nima pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti določbe 202. člena ZP, saj mu je bila na podlagi navedene odločbe Ustavnega sodišča možnost za vložitev zahteve za sodno varstvo dana, pritožnik je zahtevo za sodno varstvo tudi vložil in o njej je Vrhovno sodišče odločilo. Zato je Ustavno sodišče pobudo v tem delu zavrnilo.

B. - II.

5. Pobudnik tudi zatrjuje, da je določba petega odstavka 5. člena ZP, ki določa, da se kazenske točke v cestnem prometu in prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja smejo predpisati kot stranska kazen ob denarni kazni ali kazni zopora, v nasprotju z načeli pravne države (2. člen Ustave) in načelom sorazmernosti.

6. Izpodbijana določba predpisuje, da se smejo kazenske točke in prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja predpisati kot stranska kazen ob denarni kazni ali kazni zopora. Sankcija prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja in kazenske točke kot stranski kazni sta bili v sistem prekrškov uvedeni z novelo ZP-I (Uradni list RS, št. 35/97). Gre za eno izmed temeljnih materialnopravnih določb ZP, ki daje pravno podlago, da se navedeni sankciji kot stranski kazni izrečeta storilcem za primere najhujših kršitev določb predpisov o cestnem prometu. Katere so te kršitve, natančno določa Zakon o varnosti v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 30/98 in nasl. - v nadaljevanju ZVCP).

7. Ustavno sodišče je že v odločbi št. U-I-213/98 z dne 16. 3. 2000 (Uradni list RS, št. 33/2000 in OdlUS IX, 58) ugotovilo, da določbe ZVCP, ki predpisujejo izrek stranske kazni prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, niso v neskladju z Ustavo. Ker pobudnik ne navaja prepričljivih razlogov, ki jih Ustavno sodišče še ni presojalo, pa bi lahko pripeljali do drugačne odločitve, je njegova pobuda v tem delu očitno neutemeljena. Zato jo je bilo treba zavrniti.

C.

8. Ustavno sodišče je ta sklep sprejelo na podlagi 25. člena in drugega odstavka 26. člena ZUstS v sestavi: predsednica dr. Dragica Wedam-Lukič ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk in Jože Tratnik. Sklep je sprejelo soglasno. Pritrdilni ločeni mnenji sta dala sodnica Wedam-Lukič in sodnik Ribičič.

P r e d s e d n i c a
dr. Dragica Wedam-Lukič